

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištvu, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Turški sultan zaklan.

Mi smo uže od početka rekli, da je gotovo turški sultan Abdul-Aziz zadavljen ali sploh usmrten in smo menili, da je škandal vsled tega, če v denšnjem izobraženem veku še kdo iz Evrope more državno vezati se in občevati z vladarjem, ki je svojega prednika brez kazni ubil. Nemškutarska glasila so to usmrtenje tajila, pravi in nemški Turki so hoteli turško lumparstvo pokriti. Ali stara resnica je, da laž ima kratke noge.

Najnovejši in celo turški telegraf je prisiljen resnico poročati, samó, da jo tako zaviha: Abdul-Aziz se je 4. junija sam usmrtil. Devetnajst zdravkov je — pravi turško poročilo — kostatiralo, da je smrt starega sultana nasledek samomora in izkrvavljenja po ranah na ročnih členkik. Pogreb je bil sijajen — in tako dalje.

To Turki poročajo. A Turki in njih nemški prijatelji so uže toliko resnico pačili in lagali, da jim noben pameten človek v Evropi več ne veruje. Iz vsega se le vidi jedino to, da je res, da so Turki svojega vladarja zaklali in novega postavili. Novi sultan je bil gotovo z zaklanjem starega sporazumljen. In s tacim vladarjem naj imajo krščanske države zvezo? To bi bilo strašno.

Turški zdravniki! Ti niti ne smejo in ne morejo resnice konstatirati, sicer bi bili sami

zaklani ali zadavljeni. Le jedna stvar je v vsem tem poročilu resnična: stari sultan je mrtev, umorjen. Da se sam nij umoril, temu dokaz je njegova znana neumnost in njegova glupost. Navadno se bedaki in duševni butlji, kakor je bil Abdul, nikdar sami ne more; tudi islam to prepoveduje; in vsa turška tradicija za to govori, da dva sultana skupaj ne moreta vladati.

Angleži, ti grdi, umazani kramarji so ta umor naredili ali narekovali. Iz tega jim ne vzraste dobiček, če je sveta previdnost pravična, in to je! Lump pa je v očeh vsacega avstrijskega Slovana vsak, kdor kakor nedeljska „N. Fr. Pr.“ priporoča, da bi se naša kristijanska in črez polovico slovanska Avstrija zvezala s temi Angleži, ki v devetnajstem stoletju dajo vladarje moriti brez kazni. Sramota pa tudi za vse nemške ustavoverce in nemškutarje, ki se v vnanjej politiki hote s tacimi turškimi lumpi pajdašiti. In ti mej nami Slovenci agitirati hočejo?

Jugoslovansko bojišče.

Srbija nij še v boj stopila, ali ne moremo si misliti kako ne bi skoraj. Zadnje oficijalno poročilo dunajske vlade „Pol. Corr.“ se glasi: „Vse delovanje srbske vlade je zdaj obrneno na vojaške reči. Nihče drugi nema besede nego vojni minister. Službene novine vsak dan svoj prostor polnijo z vojaškimi ime-

novanji. Zdaj je še ruski oberstlejtant Becker v srbsko vojsko vstopil. Bivši avstrijski stotnik Orešković je glavar generalnega štaba vzhodnje pomoravne divizije. Tisti študenje višjih šol, ki nijso dovolj močni za vojsko, prideleni so kot strežaji ranjenikom, dijaki višje gimnazije in realke so nadzorniki pri vojaških pekih, vsaka moč se porabi v vojski.

Iz Moskve je prišlo 20 usmiljenih sester v Cetinje, da bodo ranjencem stregle.

V Bosni je zopet večjih bojov pričakovati, ker so se Turki zbrali in hočejo udariti na utrjene planine, kder so vstaši, posebno v Grmcu in Risovcu.

Kacih 500 turških vojakov je udarilo blizu Užice v Srbijo, celo noč je bil s srbskimi vojaki boj, v jutro so se Turki črez mejo nazaj pomaknili odgnavši 585 glav goveje živine.

Pogrebna slavnost Fr. Palackega.

Iz Prage 1. junija [Izv. dop.]

Pero moje je preslabo in prostor „Slov. Naroda“ premalen, da bi mogel dostojno opisati tako velikansko i tako slavno svečanost, kakor se je slavila včeraj 31. maja v zlatej Pragi ob priliki Palackega sprovoda.

Hočem torej zmožnosti in prostoru primerno svojo lepo zadačo rešiti skušati, da barem štovani čitatelji „Slov. Naroda“ ne-

Listek.

Na Veliko noč o polu noči v Kremlju.

(Iz Ruskega poslovenil N. R.)

Moskva ima v letu tako veličastne trenutke, kakoršnih ne najdeš v nobeni stolici Evrope. Tak čas je na Veliko noč o polu noči v Kremlju. Tu se popolnem izrazuje znak kristijanskega praznika — spomin na vstajenje Kristusovo.

Iz mrtve tihote tē polunoči se vzdiguje polagoma okolo tebe neskončni svet glasov, ki se nosi, kakor burno morje po vsem nebesnem prostranstvu nad neizmerno stolico kakor bi ne zvonila ona, temuč samo zvezdnato nebo zarad slovesnega praznika. Nehotē si takrat zakriješ oči, potopiš si sluh v tem brezbrežnem razlivu zračnega donenja — in misel o neskončnem obdaja sama od sebe dušo človeško.

Praznovanje vstajenja se vrši v Rusiji o polunoči, ter zaznamuje, da je iz mraka smrti zasijala večna luč življenja.

V Rimu se obhaja ono po polu dne na Veliko soboto. Takrat se razlega zvonjenje iz cerkve sv. Petra, topovi gromé raz Arhangeljski grad, po vsem Rimu streljajo ljudje s

puškami in samokresi, tako, da to včasih oskruni učinek pobožnega vtisa.

Na Veliko soboto večer se razsvetli stolna cerkev sv. Petra: to je jeden izmej čudnih, nepozabljivih vtisov Italskih. V Moskvi nij tacega, ker Grška cerkev jih dopušta v praznovanje samo toliko, kolikor so potrebni v znamenje slovesnosti. Bliščeča razsvetljava bi lahko ljudi odvrčala od molitve, zvalila bi njih oči z migljajočim igranjem luči in raztresla dušo vtopljeno v pobožnosti. Dopusčajo se razsvetlave o carskih in državnih slovesnostih, da se veseli narod. To pa, kar južni narod v Rimu izraža z lučjo, ki ima moč do oči, to izražajo prebivalci severa po glasovih, vplivajočih na sluh — čuvstvo čisto in duhovno.

Znamenito je, da je v harmoniji ruskih zvonov, namesto razsvetljevanja pri sv. Petru, učinek udvojenja luči.

Naj povem jasneje. Razsvetljava se od začetka vrši po stopinjah z zažganimi kozarčki, ki tako ne bakljajo, ter goré brez plamena.

Po obzoru, ki se počasi temni je zaznamovan ves neizmerni obris cerkve s kupljo in Panteonom, ter vsa velika misel Mihel-Angela in dveh vekov za njim sledečih; ognjeno stoji pred vami poslopje od križa, upirajočega se v nebo, do stebrovja razprostrajočega k vam svoja okrogla objetja.

Nebo se stemni, narod čaka. V drugo zadoni trikrat zvon, in po tretjem bartu se zablišči na vrhu križ in dvojen žareč plamen se razlije po kuplji, po sprednji strani, po stebrovji, ter ko bi trenil oblije vse to potok nove luči.

V Rusiji se slovesnost duha izraža na ta praznik s čistim, nevidljivim svetom glasov, vplivajočih na dušo. A v tem čudnem soglasji, je tudi neizrekljiv učinek udvojenja: to je prehod iz jednoličnega navadnega zvonjenja, ki kliče verne k molitvi v trikratno trkanje, prepevajoče prvo pesen vstajenja.

Nij mogoče povedati, kako pretrese dušo, kako jo povzdigne ta nenavadni don zvonov in v kako sladkost potopi srca prizvanih k ustajenju. Sprva je, kakor bi klicale zemске cerkve same, noseče k mračnim nebesom glasove zaupanja v molitvi, potem pa, kakor bi se vse nebo, zaslišavši njih priziv, samo odprlo ... in obililo vso zemljo z brezkončnostjo splošnega zvonjenja. Ravno to je veličasten trenutek v Moskvi. Komaj se zasliši iz Spaskega zvonika prvi udarec dvanajste ure, kar zabučí velikanski Ivan in odgovori mu jih na tisoče po Moskvi in njenej okolici.

Vse mesto je na nogah, zvoni, gromi in radost napolnuje srca. Res krasen pomen vstajenja!

V Moski so taki možje, ki se ta čas

kakov pojim zadobe o tem velekrasnem sprevedu.

Uže tri dni pred sprevedom počeli so prihajati od vseh krajev osobito iz Češke, Moravske a tudi od mnogih drugih dežel, kder se mili slovanski jezik glasi, deputacije odposlane od pojedinih občin, od narodnih društev, znanstvenih in zabavnih, i razni čestitelji velicega ranjcega Slovana v Prago, donoseči soboj vence, da jih polože tija poleg pozemskih njegovih ostankov.

Pred „radnico“ (mestno hišo), kder je v velikej črno prepreženej dvorani bil postavljen oder mrtvaški, zbiralo se je skozi celi dan od nedelje (28. t. m.) zjutraj počem, nebrojno občinstvo, čakajoče, da pride na vrsto ter si zadnjikrat pogleda ostanke milega svojega očeta. Vsak, komur je bilo le količkaj mogoče, domačin kot tujec rival se je tako dolgo skozi gnječo, dok je došel do mrtvaškega odra. Stopivšemu v to črno, z neštevilnimi lučmi razsvitljeno dvorano, odprl se ti je pred očmi zares ginljiv prizor i polastila so se te čutila, kakor se te morda še v celem življenji niso.

Tam v sredini leži truplo, ki je bilo nosilec tako velicega duha, tam, kder vidiš mnogo redov (zlatih i srebrnih medalij) podeljenih ranjcemu za časa njegovega življenja v priznanje njegovih zaslug, tam so ona prsa, v katerih je tako gorko kolcalo srce za narod češko-slovanski, kder je bilo ognjišče tolikih vročih želj, ki jih je gojil slavni ranjki za blagor Slovanstva, za njegovo boljšo bodočnost! Tam so sklenene roke, ki so vodile pero, piscoče o slavnih pradedovih češkega naroda, piscoče o njegovih srečnih in tužnih dneh v davnej kakor v novejej prošlosti. Tam so zatvorena usta — zatvorena na veke, iz katerih je prišlo toliko in toliko vrlih besedij govorjenih za boljek naroda, govorjenih za nas Slovane, govorjenih za nas tako iskreno, tako živo, tako navdušeno, kakor more samo oče govoriti za svojega otroka, katerega ljubi nad vse!

Okolo njega vse polno vencev, lavorjevih, palmovih in iz družih krasnih rastlik in cvetk napravljenih. Čem dalje tem bolje se njih broj množi, tako, da jih je bilo do dne pogreba okolo 500. Poklanjajo te vence Palackega štovatelji iz najslavnejih rodbin, potem narodna društva, občinska zastopstva, javne učilne itd. itd. Na obeh straneh odra stoji častna straža Sokolcev, vseučilišnih dijakov, članov akademičnega spolka, v sredovečnej dijaške uniformi, ognjegascv itd., sveta tihota vlada po dvorani, globoka žalost je izražena na obrazu vseh navzočnih. Kdo bi pri takej priliki ostal neganjen? Čegavo srce je tako neobčutljivo, da bi ga ta prizor ne pretresel? Na katerih očeh bi se v tem trenutku ne zalesketale solze? — Ves zmešan sem stopil iz dvorane; skoro nijsem vedel, kde sem. Misli, ki so mi polnile glavo, vrtele so se se ve da jedino o slavnem pokojniku, a bile so mej soboj brez logičnega razdeljenja, bile so kakor ladija na morji ob velikej vihri. Videl sem moža, katerega sem si uže davno in srčno želel videti, videl sem ga prvo in zadnjekrat, — a nijsem ga videl živega, kakor je bila moja želja, nego on je bil — mrtev, da žalostna istina — mrtev je on!

Kakor se je videlo, dokler je Palacky na mrtvaškem odru ležal, koliko spoštuje, kako visoko ceni celi narod ranjcega, kako tuguje zarad njegove izgube, kako svet mu je njegov spomin, tako se je vse to pri njegovem sprevedu še vse v sijajnejem obliku, da v tako sijajnem obliku, da se sijajneje zares misliti ne more, pokazalo. Tedaj se je videlo, kdo je bil narodu Palacky, tedaj se je pokazalo, da beseda „otec naroda“ nij morda fraza, nego da je gola istina! Na vse rano valila se je uže po ulicah, kder so povsod visele ob desno in levo črne zastave, nebrojna množica, a ne morda s truščem in hruščem, nego tiho, klaverno in pobožno. Tu si videl češkega plemiča, tam češkega kmeta, tu je bil veliki uradnik, tam prosti rokodelec, tu je

profesor, tam dijak, tu čestite gospe, tam priproste ženice, vse praznično oblečeno, vse jednako tužno. Prodajalnice so bile zatvorene, delavci nijso bili pri delu. Ob ulicah po hodnikih, koder je imel iti spreved, nastavljala se je brezštevilna množica, glava do glave je molela kroz okna.

Ura odbije 10. Vsi zvonovi „stostolpnate“ Prage zazvone, in njih žalostno ubrani glasovi javljajo, da se je spreved začel pomikati od mestne hiše naprej. V prvem vozu, na čelu spreveda vozi se višji redarnik, mestni svetovalec, da dela prostor in red, za njim stopa v širokih vrstah komunalna straža. Izza te sledé najodličnejši mestjani, domači in stranski na čilih konjih, vseh skupaj okoli 400 mož, vsi v žalostnej obleki. Potem eskadrona ostrostrelcev s bando potem nekateri vseučilišni dijaci v sredovečnej dijaške noši na konjih, potem zastava akademičnega čtenarskega spolka in zastava politehnike, a v sredi mej njima staročastna univerzitetška zastava; za njimi pak drugi dijaci vseučilišča in iz obeh politehnik. Potem pridejo različne „Besede“, za njimi društvo trgovcev „Merkur“, društva mesarjev, zlatarjev, pekarjev, poslužnikov, potem mestjanska infanterija, potem zopet društva vsakojaki obrtnikov, kakor jih je koli v velicah mestih brez izimke kacij petdeseterih obrtnij, a ondaj deputacije pevskih društev iz dežele, znanstvena in umetnijska društva, „narodni klub“, člani gledišča češkega, „Umělecká beseda; višja dekliska šola, gospejska društva, vse gospe v žalostnih oblekah. — Izza teh se je pokazal krasen pogled na kacij 200 vrlih čeških dijakov, ki so nosili najlepše od poklonjenih vencev. Potem društvo „Hlahol“, ki je popevalo žalostne psalme. Izza pevcev stopalo je evangelsko duhovenstvo obojih konfesij, potem zopet tri vrste dijakov, ki so nosili palmove vejice z dragocenimi trakovi, a za temi polagano šestoro črnih konj mrtvaški voz, na katerem leži v dragoceni trugi truplo Palackega. Ob

zbero na Kremelj in razločujejo zvonove okrog in okrog po njih glasu: „Novospaski se je začul najprej — slavno!“

„Ah, čuje se Golutvenski!“ „Tam, ali slišiš tam?“ „In Simonovski nij zaostal.“ „Na Balvanovki je zadnji.“

Nič se pa ne more primerjati s trenutkom, ko začno trijančiti. Duša leti v nebesa. Veselje, sveto veselje objemlje srce. Vse vre v Uspensko stolnico, katera se lesketa v svečavi.

To je petje pri vratih! Kak vstop v cerkev! Kaka slovesna služba božja! Vedno kajenje duhovnov v bogatej krasnej obleki.

Nepozabljiv spomin!

Hegerjeva slavnost.

V Polički (na Češkem) 14. maja. [Izv. dop.]

(Piše Anton Bezenšek.)

„Slovan povsod brate ima!“

(Konec.)

Deseta ura se je uže približevala, ob kateri je bilo napovedano slavnostno odkritje spomenne plošče na Hegerjevej rojstnej hiši. Gostje zapustimo torej spremljani od slavnostnega odbora razstavo, ter se podamo pred mestno hišo (rotovž).

Sedaj se približa mestna godba v uniformi za njo stopajo v največjej paradi mestni ostrostrelci (Freischützen) s svojo starosto i zastavo na čelu. Za njimi se vrsti šolska mladež z nižjih i višjih razredov tudi z zastavo. A potem

različna druga društva, katerim naslova ne vem; samo to moram povedati, da sem naštel vseh zastav nad 12. Od tod se podamo v Limbarske ulice; pri vhodu v nje se cela tropa vstavi, namestnik mestnega župana pregovori z navdušenostjo se ve da v češko-slovanskem jeziku — kakor so govorili sploh vsi govorniki pri tej slavnosti — o zaslugah Hegerjevih nekoliko besed ter reče na koncu, da hoče mesto tudi s tem nekoliko pokazati, kako visoko ceni zasluge svojega rojaka Hegerja, da imenuje ulico, ki pelje do doma tega slavnega moža, i ki je jedna najlepših v Polički z imenom „Hegrova trida“ (cesta). Navdušeni klici „Slava!“ zadoneli so na to iz tisoč grl. Skozi to trido šli smo potem do doma našega apostola stenografije. Kakih 3 do 4000 ljudij zgromadilo se je pred njegovo rojstno hišo.

Ko je dr. Tamele, predsednik slavnostnega odbora v Polički, zbrane slavitelje pozdravil, nastopi prof. Pražak, da govori slavnostni govor. On je to svojo zadačo izvrstno rešil; videli smo solze igrati v očeh naobraženca kakor priprostega človeka. Posebno se je vsem jako dopala lepa prisrčnost mej Hegerjem in golobom v Noetovi barki, koji nij odišel kakor prvi izpuščen golob a se nikdar povratil, nego koji je izletel, a se za kratko z zeleno vejčico zopet povrnil v barko nazaj. Tako tudi Heger; on je šel daleko iz domo-

vine v tuje kraje, tam si je nabiral znanja i mej njim mu je posebno omilila znanost stenografična, on pak nij nikdar pozabil svojega milega slovanskega naroda, nego se je povratil z zeleno vejčico lepe umetnosti k svojim rojakom, ter mej njimi vsadil to vejčico, koja je uže za naših dnij lepo pognala, a se bode še lepše mej našimi potomci razvijati počela. Nij mi mogoče iz njegovega obsirnega govora niti glavnijih točk navesti, ker mi to prostor ne dopušča, nego rečem samo, da je bil govor z veliko navdušenostjo in z gromovitim odobravanjem sprejet. Omenil je v svojem govoru tudi, da slavo Hegerjevo ne slavi samo češki narod, nego je pokazal na navzočne zastopnike drugih sorodnih i tujih narodnostij, na zastopnika bratov Jugoslovanov, kateri je tako daleko iz njih sredine sem pripotoval, na zastopnike nemškega naroda iz Draždan i Beča itd. — Ko je spregovoril še dr. Ruda nekoliko besedij, izročevaje ploščo varstvu meščanstva i njih potomcev, i namestnik načelnikov na to primerno odgovoril, palo je zagrinjalo raz mramorne plošče i pokazal se nam je sledeči napis: „V tomto domě se narodil dne 5. července 1808 Hynek Jakub Heger, původce českého rychlopisu. (Sleděče stenografično:) Venoval prvoni pražský spolek stenografů Gabelsbergerských. 1876.“ (Sliko te plošče, rojstno hišo i Hegerjev obraz prinese „Jugosl. Stenograf“.)

obeh straneh voza stopajo po štiri vrste članovi mestnega zastopstva, podčastniki infanterijskega kora, akademikarji in magistratni uradniki z gorečimi svečami. Na robu pak stopajo nekateri sokolci. Za vozom nosi odlični mestjan redove ranjcega, za njim gredo sorodniki, mestna zastopstva praška in predmeščanska, protestantovsk duhoven potem katoliško duhovenstvo, mej njimi kanonici, in deputacije svečenstva iz dežele — vsi ti se ve da brez ornata. Potem deputacija rabinov, zastopniki vseučilišča, pedela v uniformi, profesorji obeh visocih šol, profesorji konservatorija, gimnazij, realk itd. Češki poslanci, moravski poslanci, „Český klub“, članovi muzeja, advokati, kr. češko društvo znanosti in mnogi drugi sožalovalci. Na koncu vsa telovadna društva (Sokolcev iz vseh krajev Češke je bilo okolo 1000), „Český veslařský klub“, in društvo plavcev „Vltavan“. Sledile so še mnoge ekvipaže, mej njimi tudi ekvipaža kardinala kneza Švarcenberga. — Da si ogromno velikost tega sproveda čestiti čitatelji morejo predstaviti, omenim, da, ako si gledal sprevoz iz kacega okna v katerej glavnej ulici, trebal je, dok je prišel mimo klope, neprestano se naprej pomikajoč, skoro dve uri. Zastav, katere so bile vse s črno tanjšico prevlečene, se je naštel do tri sto. Mej sprevozom so po celem mestu plinove svetiljke gorele.

Okolo 1. po polu dne prispel je sprovoz v predmestje Karlin. Prebivalstvo ondotno pokazalo je slavnemu ranjcemu in častnemu svojemu meščanu (on je bil v obče častni meščan katic tisoč občin) poslednjo čast na tako odličen in prirčen način, kakor srednje mesto samo. Črnih zastav vse polno, žalostnih dekoracij na mnozih hišah, ljudstva ogromno, vse je v svečanej obleki pričakovalo trenotek, da še vidi samo tesno hišico pokojnikovo. Čim je ta dospela, pridružilo se mu je občinsko zastopstvo, vsa društva, uradniki itd. Iz bližnje

Žižkove gore grmeli so topovi, dražmeči z zamolklim glasom veliko, sveto tišino.

Ob 2. uri po polu dne je prispel sprovoz iz mesta. Tam je čakalo 500 ekvipaž, vsaka s črno zastavico, da popeljejo mrtvaški voz spremljajoče gostove do Lobkovic, kder ima biti Palacky po vlastnej želji na strani svoje ljubljene žene pokopan.

Voznja do kake dve ure oddaljene vasi (Lobkovic) bila je zopet nekaj izvenredno posebnega. Predstavite se vrsto onih 500 ekvipaž, vijočih se po cesti, ki vodi skoz priproste vasi in skoz široka polja. Po vseh hišah, mimo katerih je šel sprovoz tudi na najubožnejih hišicah vihrajo črne zastave, iz daljave se čuje streljanje topov in svečano a žalostno zvonjenje vseh zvonov od vseh cerkva. Na visočinah so postavljene vojaške črne zastave, na polji in na dvoru vse praznuje, kakor bi bil največji praznik! A najzanimivejši prizor je v Lobkovic. Vas, katera je drugače čisto tiha, mirna, je denes napolnena najimenitnejih ljudi, zaokrožena je s tolikim brojem ekvipaž, obdana s sijajem, kakor še nikoli ne tako; vse to, kakor bi znamenovalo ali hotelo reči prijaznemu selu: Lobkovic! mala in dozda širokemu svetu skoro nepoznana si ti, vasica, a vedi, da bodeš od denes naprej hranila v sredini svojih obzidij truplo, katero ima jeden celi milijon broječi narod v svojem najdražjem spominu, h kateremu bodo romali ob svečanih prilikah naši vnuki in vnukov vnuki; dokler se bode še kde slovanski jezik mlo glasil, ne bo se pozabil kraj, kder počiva telo velicega moža Františka Palackega, čegar ime bode mej nami Slovani slovelo na veke! A. B.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. junija.

V Pragi je bila 3. junija volitev župana. Voljen je sourednik „Politike“ Otokar

Zeithammer s 56 proti 77 glasovi. Pseudoliberalni nemški listi že prorokujejo, da ga cesar ne bo potrdil, češ, da je njegova volitev provokacija ustavoverne stranke.

V ogerskem zboru je Iranyi zopet vnanjo politiko tiral z interpelacijo na Tiszo, kako se bode Andrassy odslej vladal nasproti carigradske prestolnej izpremembi in ali se bode držalo to kar se je sklenilo v Berlinu. Tisza je odgovarjati obljubil, torej bomo prihodnjič zopet čuli modrost zdanjih gospodarjev Magjarjev.

Vnanje države.

Angleške „Daily News“ poročajo iz Aleksandrije neugodno poročilo o osodi egipčanske vojske v Abisiniji. Od 30.000 Egipčancev, ki so šli na Abesince, vrnilo se jih je komaj 15.000 drugi so vsi poginili. Tudi v Afriki imajo prorokovci nesrečo.

Španija je ukazala vojnemu brodogradstvu svojemu naj se z angleškim zjedini. Torej je trhljena Španija tudi za bolnika Turčina. Jdnak k jednacemu.

Ruski vel. knez Mihael je prišel v Pariz.

V francoskej zbornici so sklenili preiti specijalno debato o premembi postavbe glede višjega nauka. Še v zadnjem trenotku so konservativci in celo jeden del zmernejših republikancev delali za to, da bi se bila postava vsaj po generalnej debati odložila. Kakor ta vest kaže, brez vspeha.

Dopisi.

Iz Koroškega 5. jun. [Izv. dop.]

Zadnja štev. „Slov. Učitelja“ prinaša mej družim notico v tukajšnjih pedagogih-grmanizatorjih. Ker je ta reč v obče zanimiva, in so nam okoliščine precej znane, hočemo o tem nekaj več izpregovoriti. V naših slovensko-ljudskih šolah je učiteljem le v prvih dveh letih pri podučevanju dovoljeno materinščine se posluževati, vendar morajo slovenskim besedam vedno in vedno nemške urivati. V tretjem šolskem letu nastopi že nemščina katera je od tod naprej naučni jezik; slovensčina se ali čisto nič več, ali le prav malo uči, kajti slovenska mladež pride navadno učiteljem nemškim v roke, in če tudi slovenskim, ti

Pevsko društvo zapelo je mej tem za to slavnost priredjeno kantato, katero je zložil Zákrejs z napevom Bendlovim.

Potem se je povrnila cela množica nazaj v mesto, ter se na tistem prostoru, kder se je sostala, pred mestno hišo, zopet razšla.

Ob dveh se je počel banket v „strelnici“ kojega se je udeležilo okolo 100 osob. Pri banketu vrstila se je napitnica za napitnico. Posebno so se odlikovale napitnice progovorene na sl. spomin J. J. Hegerja, na čast mesta Poličke, nja občinstva v obče in dam na posebej, nadalje prvemu praškemu spolku Gabelsbergerskih stenografov, ideji sloge narodov, umetnosti stenografičnej, odboru Hegerjeve slavnosti itd. S posebnim aplavsom bile so sprejete napitnice prof. dr. Zeibiga, (kateri je svršil svoj krasni nemški govor s češkim dodatkom) prof. Engelharda, kateri je govoril o velikej važnosti takovih slavnostij, a z osobitim odobravanjem bila je sprejeta tudi napitnica pisatelja tega članka, kateri je — kakor govori dotični dopisnik v „Poslu z Prachy“ — „pronesl ohnivy pozdrav bratři Jihoslovanu Čehum.“ Ta svoj pozdrav govoril sem v vseh jugoslovanskih narečjih in reči moram, da še vse svoje dni nijsem s tako navdušenostjo in tako iz srca govoril, kakor pri tej priliki, ko sem stoječ na slavnej, historičnej zemlji naših milih bratov v njih sredini vse slasti bratske ljubavi užival; rekel sem zajedno, da je ta dan jeden najsrečnejših v mojem življenji

in da se mi je denes gorka želja izpolnila, kojo sem že od svoje prve mladosti gojil, bivati namreč nekoliko časa mej našimi severnimi brati, do kojih gojim jaz — kakor i vsak misleč Jugoslovan — najgorkeje simpatije! Da pri takej priliki ima veljavo latinska poslovica „orator fit“, kadar je namreč človek srečen in navdušen, kdo bi to tajiti mogel? — Mej banketom dohajali so telegrami od vseh strani, osobito iz čeških pokrajin, a ne menj tudi iz družih slovanskih zemelj. Od Jugoslovancev došli so telegrami iz Zagreba, iz Celja in iz Spljeta, koji so bili z oduševljenjem sprejeti. Vseh telegramov je dospelo blizo 40.

Po banketu podala se je nekolicina nas v bližnji Libohaj na sprehod, ob kojej prilici smo si tudi Poličko od vseh strani ogledali.

Zvečer pak nastopil je za Poličanski krasni spol a tudi za slovanske sokolove zaželeni veseli čas plesanja in zabave. Rajanje počelo je okolo osmih zvečer. Krasni spol bil je „in corpore“ v najokusnejih toaletah, a nikako preterano, nego vse bolj lepo po domače in po narodno, tako da sem se, akopram smo se od vseh strani kot nepoznanci zastali, vendar v kratkem čutili, kakor da bi bili doma in pri svojih rojakinjah. Govor je bil skoz in skoz češki samo meni je šla konverzacija slabo izpod rok, a čem dalje tem bolje smo se razumeli, in skoro moram reči, da se s češkimi „slečnami“ (gospodičinami) še mnogo bolje raz-

umemo nego li s „panovi.“ — (Kaj se smehljate, Slovenke?)

Plesna zabava, pri katerej se je plesal tudi dvakrat narodni ples „Beseda“, koji je jako krasen, je trajala do zore, navidezno dolgo časa, a de facto“ se nam je vsem prav kratko dozdevalo.

V ponedeljek trebalo je oditi, ako sem hotel videti Svetojansko slovesnost; rad bi še bil nekaj časa ostal mej tako prijaznim svetom, pak nij bilo drugače morali smo se posloviti od svojih najnovejih prijateljev in prijateljic ter oddrdati proti železnici v Svitavo. Mene je zadela sreča, da sem se vozil v društvu s prof. Engelhardom in dor. Rudo in to ob najlepšem vremeni, ki smo ga dozda v Češki imeli.

Na potu imel sem dosta prilike reproducirati si v duhu vse v Polički doživljene srečne urice, ki so se mi kot najlepše slike tako živo vtisnile v mojo notranjost, da mi ne izginejo v celem življenji nikedar več iz spomina.

V obče pak rečem, da je imela Hegerjeva slavnost na sebi v eminentnem smislu besede znak narodne slavnosti. Čehi in Slovani so pri slavnosti, da bi oslavili spomin Čeha in Slovana. A mene je doletela sreča in čast, da svojimi očmi vidim, kako ume slaviti češki narod svoje zaslužene moze — sebi na čast a mladeži slovanskej v spodbujo!

Iz Materije 5. jun. [Izv. dopis.] In zopet smo izgubili, izgubili za vselej delovalca sè širocega polja narodne prosvete Medjo Vekoslava, učitelja v Brezovici v Istri. Sprovod njegov bil je za te kraje istinito velikansk in veleslovesen. Naroda je šlo za rakvo na stotice. Osobito pa je bil ginljiv pogled v tem, da se je vsa omladina i Brezoviške i Materijske učilne jokajoča udeležila v dolgej falangi tega spreveda. Domača dvanajstica vrlih muzikantov mu je svirala žalujoč stopaj. Poleg nãroda zastopano je bilo: učiteljstvo, orožništvo, financa in svečeništvo, koje se je (poslednje) osobito humano izkazalo sè slovesnim spremom. Medjev sodrug in ujedno

sosed iz Materje upoznal je s kratkim primerom govora poleg gomile solzno učečo se omladino, da na Brezoviškem pokopališču prvi narodni učitelj spava.

Umrli bil je odličen muzik in kar je nad vse vredno: iskren slovenski rodoljub. Narodil se je bil v Breznici na Gorenjskem 1849. leta.

Iz vsega sledi zaključek, da Istra (po mojem prepričanju) mnogo više štova narodno slovensko učiteljstvo, nego li izneverjeni svet po Kranjskej ali Štajerskej. Naj spava sladko spanje!

Domače stvari.

— (Postonjsko jamo) je obiskalo v ponedeljek 7000 ljudi, domačinov Slovencev in tujcev. Več jutri.

— (Zabodel) je v Škofji Loki nek Italijan iz Trsta dva trgovca iz Primorja, ko sta v telegrafsko štacijo stopila vprašajoča, ali se more v Reko telegrafirati. Bliskom je popal nekovo dleto in sunil zdaj jednega zdaj družega; jeden je precej težko ranjen in leži v tukajšnji bolnici, drugi je le sè strahom in malo rano odšel. Napastnika so pa v norišnico pripeljali, kajti naravno, da je bil zblaznel.

— (U mor.) Piše se nam iz Središča: Pri sv. Lenartu udarila je ženska necega domačega mizarja tako sè sekiro, da se je na mestu zgrudil. Mož njen, hoteč braniti dobil je od nje pa jedno po glavi, da je krvavel. Sama se pa je po hrbtu potem odrapala trdivši sedaj, da jo je ubiti napal.

Dunajska borza 6. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)			
Enotni drž. dolg v bankovnih	65	glđ	10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68		30
1860 drž. posojilo	107		75
Akcije narodne banke	809		—
Kreditne akcije	134		50
London	121		55
Napol.	9		67
C. k. cekini	5		77
Srebro	103		10

Eliksir iz Kine i Koke.

najboljši do sedaj znani **želodčni liker**.
Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter raz-
lične organe in ude z nova okrepi in oživi.
1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri (53—10)

Gabriel Piccoli,
lekarju, na dunajskeje cesti v Ljubljani.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka.
in brez stroškov po izvrstni
Revalesscière du Barry
v Londonu.

30 let uže je nij boleznj, ki bi jo ne bila odra-
vila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in
otročih brez medicijn in stroškov; zdravi vse boleznj
v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; šleze
i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-
bavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato-
žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo,
šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih,
očoznost, diabet, trganje, slušjanje, bledičico in pra-
hlajenje; posebno se priporoča za dojence in je boljši
nego dojnicino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spride-
val zdravih, brez vsake medicine, mej njimi
spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-
vega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru,
zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda,
Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-
stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih
osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Spridevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalschière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizih, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v skalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodežu v obistih in mehurji, trganju v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (I. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalcisire je ozdravila večletne,
nevarnostne prikazpi, trebušnih bolezni, zaprtja,
bolne čutnice in vodenico. Priprčil sem se sam gledé
vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.
Dr. Angusteina.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavljaje izrekan glodé Revalesscière du Barry:
vsoststransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti ni mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Revalessciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraščanih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesciere-Biscuiten v pušicah in Revalesciere-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl. 5 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Duanji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specializiranih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „slatemu orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Bocca in J. Hirschu, v Zadru pri Andrejčiču. (5)

Jedina trgovina na Dunaji!

katera je ugodna za tako slabe čase, sklenila je cene blaga še za 30 % znižati in ta je

Kineškega srebra fabrikna zaloga

H. Bettelheima & Co.,
Dunaj, Kärntnerstrasse 14, v bazarju.

Veljalo je na primer.			
	prej	sedaj	
6 žlic za kavo	gl. 3.50,	gl. 1.50	1 posodica za slad-
6 navadnih žlic	7.50,	2.75	kor s pokrovom
6 nožev za obed	7.50,	2.75	6 mal. tas za sladkor
6 vile	7.50,	2.75	1 posodica za ma- lo
1 vel. žlica za juho	5.—,	2.50	3 korke s podobami
1 " " mleko	3.—,	1.50	1 par svečnikov
1 noka skledica z žlico	6.—,	3.—	1 majolka za čaj
			1 posoda za olje i oset

Posebnega opazovanja vredno!

6 nožev,	} vseh 24 komadov v elegantnem etuiju na mesto gl. 24 samo 9 gl. 50 kr.	6 desertnih nožev,	} vseh 24 komadov v elegantnem etuiju na mesto gl. 26 samo gl. 9.75.
6 vilic,		6 " vile,	
6 žlic		6 " žlic,	
6 žlic za kavo,		6 postavcev za nože,	

Najnovejša pasta za čiščenje zlatnine, srebrnine in kineškega srebra, škatljica 25 kr., 6 škatljice gl. 1.20.

Jako lepe tase, majolike za kavo in čaj, service za čaj, stojalca za pogrnene mize, girandole, posipalci za s'adkor, čašice za jajca in garniture za jajca, posodice za zobobrebce, sponke za servijete itd. itd. Na vzunaj razpošilja se točno in vestno proti poštnem povzetku. Na zahtevanje dopošilja se tudi razločeni cenik brezplačno.

(142-3)

Neža Šalič, 66 l., v bolnici, za vrnjem pljuč. — **Josip Ropas**, 6 l., date komisijonarja, za davico. — **Ivan Gregorij**, 24 l., za jetiko. — **Antonija Dinnik**, 43 l., v bolnici, za steno. — **Vodencio**. — **Anton Jezek**, 8 l., sin kletarja, v Elizabetinej bolnici, na Psuile. — **Ivan Porenta**, 40 l., v bolnici, za utrpanem drev. — **Marija Keber**, 35 l., v bolnici, vsled srčne napake.

Umrli v Ljubljani
od 2. do 5. junija: